

Jõulukuu

Tähtpäevad

7. Tõnnipäev. Tõnn on koduhaldjas.

21.–24. Jõulud on maarahva aastavahetuspühad, mis kestavad pööripäevast uue aastani. Jõululaupäev (24.12.) on seejuures vana-aastaõhtu. Jõuluks puhastatakse hoolega kogu majapidamine ning valmistatakse rikkalikult piduroogi. Leib ja liha peavad laual olema kogu pühadeaja. Püsitakse kodus, puhatakse, mängitakse jõulumänge ning süüakse hästi. Jõululaupäeval käiakse enne päevaloojangut saunas, öösel hoitakse tuli toas ja voodid hinge-de jaoks vabad. Uusaastaõöl või -hommikul puhta ja värske veega silmade pesimine annab tervist kogu aastaks.

25. Ajastaja päev ehk uusaasta. Mehed ja poisid käivad külas head uut aastat soovimas. Päev hakkab nüüd pikemaks minema.

Kuu kõvad ja pehmed ajad

2. päev kell 9.32 – täiskuu.

4. päev – täiskuu pehme aja algus.

9. päev – Kuu viimane veerand, kõva aja algus.

14. päev – vana kuu pehme aja algus.

16. päev kell 14.03 – Kuu loomine.

18. päev – noorkuu kõva aja algus.

24. päev – Kuu esimene veerand, pehme aja algus.

29. päev – täiskuu kõva aja algus.

31. päev kell 21.14 – täiskuu.

- Pehmel ajal raiutakse võsa ja külvatatakse kõike, mis kasvatab alla.
- Kõval ajal külvatatakse kõike, mis kasvatab peale.
- Kõvad-pehmed ajad ei tühista noore ja vana kuu üldtuntud tähendusi.

Allikas: "Maavalla kalender 10 222 (2009)", Maavalla Koda

- 2. detsembril kl 9.30 algab täiskuu aeg.
- 9. detsembril kl 2.13 algab Kuu viimane veerand.
- 16. detsembril kl 14.02 on Kuu loomine.
- 24. detsembril kl 19.36 algab Kuu esimene veerand.
- 31. detsembril kl 21.13 algab täiskuu aeg.
- 21. detsembril kl 19.47 algab talv.

Külvikalender

Maria ja Matthias K. Thuni järgi

Detsember 2009

Päev	Tähtkuju	Element	Taime osa
T 1.	Sõnn	Tuli/maa	Vili 4-ni, 5-st juur
K 2.	Sõnn	Maa	Juur
N 3.	Kaksikud	Maa/õhk	Juur 5-ni, 17–24 öis
R 4.	Kaksikud	Õhk	
L 5.	Vähk	Õhk/vesi	Õis 8–14, 15-st leht
P 6.	Vähk	Vesi	Leht
E 7.	Lõvi	Tuli	Vili 1-st
T 8.	Lõvi	Tuli	Vili
K 9.	Neitsi	Tuli/maa	Vili 12-ni, 13-st juur
N 10.	Neitsi	Maa	Juur
R 11.	Neitsi	Maa	Juur
L 12.	Kaalud	Maa/õhk	Juur 22-ni, 23-st öis
P 13.	Kaalud	Õhk	Õis
E 14.	Skorpion	Õhk/vesi	Õis 8-ni, 9-st leht
T 15.	Skorpion	Vesi	Leht
K 16.	Ambur	Vesi/tuli	Leht 20-ni, 21-st vili
N 17.	Ambur	Tuli	Vili
R 18.	Ambur	Tuli	Vili 16-ni ja 23-st
L 19.	Kaljukiits	Tuli/maa	Vili 8-ni, 9-st juur
P 20.	Kaljukiits	Maa	Juur 2-ni
E 21.	Veevalaja	Maa/õhk	Juur 13–17, 18-st öis
T 22.	Veevalaja	Õhk	Õis
K 23.	Kalad	Õhk/vesi	Õis 19-ni, 20-st leht
N 24.	Kalad	Vesi	Leht
R 25.	Kalad	Vesi	Leht
L 26.	Jäär	Vesi/tuli	
P 27.	Jäär	Tuli	Vili 5-st
E 28.	Sõnn	Tuli/maa	Vili 15-ni, 16-st juur
T 29.	Sõnn	Maa	Juur
K 30.	Sõnn	Maa	Juur
N 31.	Kaksikud	Maa/õhk	Juur 3-ni, 4–17 öis

Istutusaeg: 3. detsember kl 19 kuni 15. detsember kl 24.

Parim aeg jõulukuuse mahavõtmiseks on 22. ja 23. detsember.

Ilma ennustamine läbi vanarahva tarkuse

- Nigulapäeva (6. detsember) külm kestab kolmekuningapäevani (6. jaanuar).
- Nigul laseb talve sisse.
- Nigulapäeva udu toob soojad jõulud, külm toob külmad jõulud.
- Kui detsember on vihmane ja tuuline, siis ei saa õiget talve.
- Kui toomapäev (21. detsember) tuiskab, siis tuiskab talve läbi.
- On talvisel pööripäeval tuul põhjast, tuleb külm talv järele.
- Jõulu tuisus on õunad ja marjad varjul.